

**การศึกษาความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน
ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์**
(The Study on the Team Leadership Skills of the third year Nursing Student of
Boromarajonani College of Nursing, Surin)

สุพิตรา เกลวทันะกุลคด.*

ปิ่นมณี ทะเรรัมย์ พยบ.**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นทางด้านการเป็นผู้นำทีมงานของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจงเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานที่ปรับปรุงจาก สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548) และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.75 รวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองด้วยแบบประเมินตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นต่อตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานโดยรวม มีระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานในระดับมาก 3 อันดับแรก มีดังนี้ 1) ผู้นำทีมงานขอความช่วยเหลือคนอื่นให้ทำงานได้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.62) 2) ผู้นำทีมงานมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.70) และ 3) ผู้นำทีมงานมีความรู้สึกรู้ว่าการให้คนอื่นมองในแง่บวกนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.93) นอกจากนี้พบว่าความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานอยู่ในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก มีดังนี้ 1) ผู้นำทีมงานมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานของกลุ่มอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 1.26) 2) ผู้นำทีมงานไม่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเข้าไปจัดกิจกรรมของทีมงานเองอย่างเต็มตัว ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 1.15) และ 3) ผู้นำทีมงานมีความเข้าใจการบริหารงานที่เกิดขึ้นในหน่วยงานได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.81)

คำสำคัญ ทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน นักศึกษาพยาบาล

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

** พยาบาลวิชาชีพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาพยาบาลมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ในศาสตร์วิชาชีพพยาบาล และเป็นบัณฑิตพยาบาลที่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพตามปรัชญาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552) ของสถาบันพระบรมราชชนก เชื่อว่าบัณฑิตพยาบาลเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความใฝ่รู้และเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถบูรณาการความรู้ทางการพยาบาลและศาสตร์อื่นๆ ไปใช้ในปฏิบัติงานระบบสุขภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนตระหนักในคุณค่าศิลปะและวัฒนธรรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข (สถาบันพระบรมราชชนก, 2552) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนทั้งใน

ห้องเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่เป็นการปลูกฝังและหล่อหลอมพัฒนาให้นักศึกษามีความเจริญงอกงามทางการศึกษาวิชาชีพพยาบาล

การจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนนั้น มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยจัดให้มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดสมรรถนะของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ตามที่สถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัดได้กำหนดไว้ (สถาบันพระบรมราชชนก, 2552) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะการทำงานเป็นทีม บริหารจัดการทีมงาน และแสดงภาวะผู้นำนั้นหลักสูตรได้กำหนดเป็นสมรรถนะของนักศึกษาในชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลที่สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับสมรรถนะของนักศึกษา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Learning Outcome) และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework of Higher Education; TQF) รวมทั้งนักศึกษาพยาบาลที่จะสำเร็จเป็นบัณฑิตพยาบาลนั้น ต้องสามารถนำความรู้ศาสตร์วิชาชีพพยาบาลไปใช้ในการดำรงชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้ดังปรัชญาหลักสูตรที่กล่าวไว้ข้างต้น นักศึกษาพยาบาลควรความรู้มีความสามารถทางการบริหารการพยาบาลในระดับหนึ่งที่เหมาะสมกับสมรรถนะของแต่ละชั้นปี และสามารถต่อยอดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งเรียนรู้จากการฝึกประสบการณ์ทางการบริหารขณะปฏิบัติการพยาบาลให้มีความชำนาญหรือทักษะด้านบริหารซึ่งความรู้และทักษะด้านบริหารนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สถาบันการศึกษาพยาบาลต้องจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ ได้จัดแผนการศึกษาให้สอดคล้องตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552) และกำหนดให้เรียนหมวดวิชาชีพพยาบาลซึ่งมีรายวิชาการบริหารการพยาบาล (พย.1427) การปฏิบัติการบริหารการพยาบาล (พย.1428) สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีการเรียนการสอนวิชาการบริหารการพยาบาล ภาคทฤษฎี (พย.1427) ในหัวข้อเรื่องภาวะผู้นำและมีหัวข้อย่อยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการบริหารจัดการ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ฝึกภาคปฏิบัติในรายวิชาปฏิบัติการบริหารการพยาบาล (พย.1428) โดยจัดฝึกปฏิบัติด้านการบริหารการพยาบาลในบทบาทของหัวหน้าเวร หัวหน้าทีม และสมาชิกของทีมงาน (กลุ่มวิชาการและพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์, 2556) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบริหารการพยาบาลในชั้นเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติการบริหารพยาบาลนั้น เชื่อได้ว่าจะช่วยหล่อหลอมให้นักศึกษาได้มีความรู้ มีประสบการณ์ตรงในเรื่องการบริหารจัดการ การพัฒนาภาวะผู้นำ และทักษะในการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญของผู้บริหารการพยาบาลที่มีภาวะผู้นำและสามารถนำองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งภาวะผู้นำและทีมการพยาบาลมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล จะเห็นว่าภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาให้เกิดกับนักศึกษาพยาบาลทุกคน มีงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำและทีมงานดังนี้ เรมวล นันทศุภวัฒน์ และคณะ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่ามีสมรรถนะด้านแรงขับเคลื่อนด้วยความมุ่งมั่น ด้านความฉลาดทางเชาวน์อารมณ์และด้านการสร้างความไว้วางใจ และการเพิ่มความสามารถให้ผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความคิดรวบยอด และด้านการคิดอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับต่ำ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพิตรา เศลวิทันะกุลและคณะ (2553) เรื่องการประเมินภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ พบว่าภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ตามทัศนะของอาจารย์พยาบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำรายด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา พบว่าอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับสอดคล้องกับนิตยา ศรีญาณลักษณ์ (2552) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมการพยาบาลดังนี้ การปฏิบัติการพยาบาลเป็นกิจกรรมดูแลสุขภาพที่มีความยุ่งยากซับซ้อน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจในการ

ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้รับบริการ กล่าวคือ ได้รับการพยาบาลที่ต่อเนื่องและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ และสอดคล้องกับทฤษฎีบท (Guillemette, 1992 อ้างถึงในบุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีมในองค์กรพยาบาล กล่าวคือการทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในงาน องค์กรใดที่มีวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม ย่อมทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ ได้ตระหนักในความสำคัญด้านการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน เพื่อเตรียมบัณฑิตพยาบาลให้มีทักษะการเป็นผู้นำทีมการพยาบาล สามารถนำความรู้และประสบการณ์การบริหารทีมการพยาบาลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการพยาบาล และประกอบวิชาชีพพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนนักศึกษาปีที่ 3 เรื่องภาวะผู้นำทางการพยาบาลในรายวิชาการบริหารการพยาบาล (พย.1427) ซึ่งมีรายละเอียดของทักษะการพยาบาลด้วย แต่การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวตั้งแต่ใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546 ที่ผ่านมา และเริ่มใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552) ในปีการศึกษา 2556 นั้น ยังไม่มีการศึกษาทักษะการเป็นผู้นำทีมงานของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทำให้ขาดข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์เพื่อนำผลความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานไปปรับปรุงเนื้อหา วิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาการบริหารการพยาบาล และพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน และเป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีความสามารถเป็นผู้นำทางการพยาบาลที่บริหารจัดการงานพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานของนักศึกษาพยาบาล

คำถามการวิจัย

ความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานของนักศึกษาพยาบาลเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยวิธีการเลือกอย่างเจาะจง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 รุ่นที่ 24 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 100 คน

2. ระยะเวลาในการศึกษา สิงหาคม 2556 – ธันวาคม 2556

วิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 รุ่นที่ 24 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 100 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกอย่างเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน โดยดัดแปลงจาก สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาความเชื่อมั่นและใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.75

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

- 3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองด้วยแบบประเมินตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด ได้รับกลับคืน จำนวน 99 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99
- 3.2 เก็บรวบรวมโดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 จำนวน 20 คน
4. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ ส่วนใหญ่มีคิดเห็นว่าตนเองมีทักษะการเป็นผู้นำทีมงานอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การประเมินตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน

ความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้นำทีมงานชอบช่วยคนอื่นให้ทำงานได้สำเร็จ	3.98	0.62	มาก
2. การทำงานร่วมกับผู้อื่นต้องเสียสละเวลาอย่างมาก	3.10	1.03	ปานกลาง
3. ผู้นำทีมงานมีความถนัดในการเจรจาต่อรองเรื่องจัดสรรทรัพยากร	3.12	0.85	ปานกลาง
4. ผู้นำทีมงานได้รับความเชื่อถือจากคนอื่นให้ช่วยแก้ปัญหาข้อขัดแย้งอยู่เสมอ	3.07	0.70	ปานกลาง
5. ผู้นำทีมงานมีความเกี่ยวข้องข้องกับการทำงานของกลุ่มอย่างเต็มที่	2.46	1.26	น้อย
6. ผู้นำทีมงานมีความรู้สึกรู้ว่าการให้คนอื่นมองในแง่บวกนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้	3.53	0.93	มาก
7. ผู้นำทีมงานมีความเข้าใจการบริหารงานที่เกิดขึ้นในหน่วยงานได้อย่างทะลุปรุโปร่ง	2.86	0.81	ปานกลาง
8. ผู้นำทีมงานมีความกังวลใจที่ขาดความถนัดในงานที่ตนเองรับผิดชอบ	2.88	1.02	ปานกลาง
9. ผู้นำทีมงานไม่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเข้าไปจัดกิจกรรมของทีมงานเองอย่างเต็มตัว	2.62	1.15	ปานกลาง
10. ผู้นำทีมงานมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	3.58	0.70	มาก
รวม	3.12	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานโดยรวม มีระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานในระดับมากที่สุด คือ ผู้นำทีมงานชอบช่วยคนอื่นให้ทำงานได้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ผู้นำทีมงานมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.70) และอันดับที่ 3 ผู้นำทีมงานมีความรู้สึกรู้ว่าการให้คนอื่นมองในแง่บวกนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้

($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.93) นอกจากนี้พบว่าความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ผู้นำทีมงานมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานของกลุ่มอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 1.26)

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อผู้นำทีมงานมีดังนี้

นอกจากนี้นักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 3 ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเป็นผู้นำทีมงานว่า ผู้นำต้องเป็นต้นแบบให้กับทีมได้ กล้าตัดสินใจ มีไหวพริบ สามารถทำให้ทีมงานมีความกลมกลืน มีเป้าหมาย และร่วมงานกันดี เอาใจใส่เพื่อนร่วมงาน มีความเห็นอกเห็นใจ มีความสามารถในการพูดการสื่อสาร และประสานงานต่างๆ รวมทั้งผู้นำต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีการวางตัว และแสดงออกที่เหมาะสม เป็นต้นแบบให้กับผู้อื่นได้ สำหรับกิจกรรมพัฒนาทีมงานนั้น นักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 3 ได้แสดงทัศนะว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมสโมสรนักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพ มีนักศึกษาที่เป็นผู้นำกลุ่มที่มีความกล้าแสดงออก มีทีมงานที่มีความเต็มใจ มีความพร้อมร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสโมสร รวมทั้งมีความรับผิดชอบที่ดี ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมนั้นๆ และคิดเห็นว่าวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงบทบาทผู้นำทีมงาน และสมาชิกของทีมโดยมีการหมุนเวียนอย่างทั่วถึง จะทำให้นักศึกษารู้ระบบ มีขั้นตอนในการทำงาน มีความมั่นใจในการพัฒนาภาวะผู้นำทีมงาน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์มีประเด็นอภิปราย ดังนี้ นักศึกษาพยาบาลศาสตรมีความคิดเห็นต่อตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D.=0.91) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร มีความคิดเห็นต่อตนเองด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานระดับมาก 3 อันดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ ผู้นำทีมงานขอช่วยคนอื่นให้ทำงานได้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.62) อันดับรองลงมา ได้แก่ ผู้นำทีมงานมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.70) ผู้นำทีมงานมีความรู้สึกว่าการให้คนอื่นมองในแง่บวกนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.93) สำหรับความคิดเห็นด้านทักษะการเป็นผู้นำทีมงานของนักศึกษาพยาบาลศาสตร ในระดับปานกลางนั้น มีดังนี้ ผู้นำทีมงานมีความถนัดในการเจรจาต่อรองเรื่องการจัดสรรทรัพยากร ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.85) การทำงานร่วมกับผู้อื่นต้องเสียสละเวลาอย่างมาก ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 1.03) ผู้นำทีมงานได้รับความเชื่อถือจากคนอื่นให้ช่วยแก้ปัญหาข้อขัดแย้งอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.70)

นอกจากนี้นักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 3 ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเป็นผู้นำทีมงานว่าต้องเป็นต้นแบบให้กับทีมได้ กล้าตัดสินใจ มีไหวพริบ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีทักษะในการสื่อสารและการประสานงานที่ดี สามารถทำให้ทีมงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน และนักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 3 ได้แสดงทัศนะว่ากิจกรรมสโมสรนักศึกษามีส่วนช่วยพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะการเป็นผู้นำทีมงาน ซึ่งสอดคล้องกับเรมวอล นันท์ศุภวัฒน์ และคณะ (2551) เรื่องสมรรถนะภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่ามีสมรรถนะด้านความฉลาดทางเชาวน์อารมณ์ และด้านการสร้างความไว้วางใจ และการเพิ่มความสามารถให้ผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความคิดรวบยอด และด้านการคิดอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับต่ำ และสอดคล้องกับผลการวิจัยรวมทั้งผู้นำต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีการวางตัวที่เหมาะสม เป็นต้นแบบให้กับผู้อื่นได้ สอดคล้องกับสุพิตรา เศวตวันทะกุล และคณะ (2553) พบว่าบุคลิกภาพ ทักษะด้านสังคม และสติปัญญาของนักศึกษาพยาบาลศาสตร เป็นส่วนสำคัญของภาวะผู้นำ และสอดคล้องกับสกาเวรัตน์ ไกรจันทร์ และคณะ (2556) ที่ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลภายหลังจากการฝึกปฏิบัติงานวิชาการบริหารการพยาบาลมีค่าเฉลี่ยระดับสูง ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.44) ส่วนการทำงานเป็นทีมของ

นักศึกษาพยาบาลหลังจากการฝึกปฏิบัติงานวิชาการบริหารการพยาบาลมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.47) จะเห็นได้ว่าการทำงานเป็นทีมนั้นต้องมีคุณสมบัติหลายประการ อาทิเช่น ภาวะผู้นำ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เป็นต้น ดังนั้นการ จัดการเรียนการสอนต้องจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม เพื่อเตรียมบัณฑิต พยาบาลที่มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมพยาบาลที่ดีต่อไป ดังเช่นผลการศึกษาของปิยากรณ์ ชูตั้งกร และสุจิตรา เหลืองอมรเลิศ (2556) ที่กล่าวถึงการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้นำและเน้นสมรรถนะสำคัญทั้ง ด้านการบริหารจัดการและความเป็นผู้นำ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาด้านทักษะการเป็นผู้นำทีม ของนักศึกษาพยาบาล ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเรื่องรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำและทักษะ การทำงานเป็นทีม

เอกสารอ้างอิง

- เรมวอล นันท์ศุภวัฒน์และคณะ.(2551).สมรรถนะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลในระดับบัณฑิตศึกษา.วารสารการ พยาบาล,35 (2), 48-58.
- สุพิตรรา เศลวัตนะกุล และคณะ (2553). การศึกษาภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุรินทร์ .ราชวดีสาร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์, 1 (1), 17-28.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2550). ภาวะผู้นำและกลยุทธ์การจัดการองค์การพยาบาล. เชียงใหม่: คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (2552). หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.2552). กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระบรมราชชนก.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์.กลุ่มวิชาการและพัฒนานักศึกษา. (2556).คู่มือให้นักศึกษาประจำปี 2556. สุรินทร์ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์.
- นิตยา ศรีญาณลักษณ์. (บรรณาธิการ). (2552). การบริหารการพยาบาล.(พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี : โครงการ สวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
- ปิยากรณ์ ชูตั้งกรและสุจิตรา เหลืองอมรเลิศ.(2556). การสำรวจสถานการณ์ผู้นำทางการพยาบาล แห่งชาติ.วารสารสภากาพยาบาล, 28 (1), 5-17.
- สการวรัตน์ ไกรจันทร์, อธิภัทร นวลแก้ว, พนิดา โยวะผุยและณัฐวุฒิ สุริยะ. (2556). ภาวะผู้นำและการทำงาน เป็นทีมตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้ระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ในรายวิชาปฏิบัติการบริหาร การพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม.วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ, 31 (1), 169-175.